

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Engångsersättning för intrång genom jordupplag — skattepliktig inkomst?

Besvär av TI angående hemmansägaren D:s inkomsttaxering år 1958. — D. och hans syster erhöll under 1957 såsom ägare av en jordbruksfastighet från ett invallningsföretag 3.040 kr, som avsåg ersättning för intrång genom jordupplag vid öppna avlopp. — PN ansåg beloppet utgöra skattepliktig inkomst och beskattade D. för hälften därav. — Hos KR yrkade D. undanröjande av beskattningen och anförde, att beloppet utgjort ersättning för den värdeminskning egendomen åsamkats genom att marken på vilken schaktmassorna upplagts blivit obrukbar. — KR tog fasta på att D. uppgivit, att det inte var ekonomiskt lönsamt att utjämna den upplagda jorden, vilket lämnats obestridd. KR förklarade att ersättningen därför fick anses utgöra sådan engångsersättning som var skattefri enligt punkt 5 av anvisningarna till 21 § KL. — Häröver klagade TI, som invände att de vid invallningen utsedda synemännen föreskrivit att jordupplag på åkerjord helst borde utplaneras inom sju år efter grävningens avslutande.

RR yttrade: Väl har i synemännens utlåtande rörande invallningsföretag stadgats, att jordupplag på åkerjord helst borde utplaneras inom en tid av sju år

efter grävningens avslutande. Någon skyldighet att avlägsna jordmassorna har emellertid, såvitt handlingarna utvisa, icke föreskrivits för vare sig företagets styrelse eller den skattskyldige. Ej heller har TI förmått vederlägga D:s uppgift att det ej vore ekonomiskt lönsamt att utjämna den upplagda jorden. Engångsersättningen får därför anses ha avsett ianspråktagande av mark under obegränsad tid och i följd härav jämlikt punkt 5 av anvisningarna till 21 § KL vara skattefri. (RR:s utslag den 13/1 1965.)

Ersättning för förlust av fiske, avseende förfluten tid

Besvär av TI angående fru N:s inkomsttaxering år 1958. — Fru N. hade under 1957 på grund av vattendomstols dom fått ersättning från en ättiksfabrik med 5.300 kr för otrevnad och för förlust av fiske på grund av vattenförorening. — PN, som hänförde 2.400 kr till ersättning för mistat fiske, beskattade detta senare belopp såsom inkomst av jordbruksfastighet. — KR undanröjde dock beskattningen med utgångspunkt från antagandet, att den uppkomma vattenföroreningen komme att bli bestående. — RR fastställde PN:s beslut, enär av utredningen i målet

framgick, att det av vattendomstolen utdömda beloppet endast avsett ersättning för otrevnad och förlust av fiske under redan förfluten tid, samt fru N. alltså var skattskyldig för beloppet såvitt det avsåg ersättning för förlust av fiske. (RR:s utslag den 11/2 1965.)

Ersättning för skada å byggnad: skattepliktig inkomst?

Besvär av ingenjören S. angående inkomsteftertaxering för år 1957. — S. ägde en fastighet på vilken han hade en byggnad, som han hyrde ut för spannmålslagring. Taxeringsvärdet såsom annan fastighet var 466.500 kr, därav byggnadsvärde 378.000 kr. Under år 1956 inträffade i byggnaden på grund av överbelastning "ras av ett bjälklag". Mellan S. och hyresgästen hade avtalats, att den senare skulle "ersätta S. för den kommande reparationen med 30.000 kr". Beloppet utbetalades under 1956. — PN och KR beskattade S. för beloppet, som ansågs utgöra skattepliktig intäkt av annan fastighet. — S. upplyste hos RR, att det raserade bjälklaget, som var av armerad betong, omfattade en golvyta av ca 400 kvm, motsvarande ungefär 1/5 av byggnadens totala golvyta. Skadan hade ännu i november 1964 inte blivit reparerad.

RR undanröjde eftertaxeringen och yttrade: Såvitt framgår av handlingarna i målet är den förlust, som uppkommit genom ifrågasvarande skada, jämlikt punkt 5 anvisningarna till 20 § KL jämförd med punkt 10 anvisningarna till 29 § samma lag att anse såsom kapitalförlust. Avdrag för sådan förlust må icke ske vid inkomstberäkning för fastigheten, vare sig

för de beskattningsår, då skadan uppkommit, eller för beskattningsår, varunder utgifter för skadans avhjälpande bestritts. Vid sådant förhållande motsvarar icke den i målet avsedda ersättningen någon till fastigheten hänförlig avdragsgill omkostnad och utgör därför icke för S. skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 4/2 1965.)

Anm.: Jämför RÅ 1948 ref. 12 och 1958 ref. 8 (Skattenytt 1958 sid. 198).

Ersättning i samband med frånträde av arrende

Besvär av lantbrukaren J. angående inkomsttaxering år 1961. — I samband med att Kronan för utvidgning av ett skjutfält förvärvade en av J. arrenderad jordbruksfastighet träffades mellan Kronan och J. en överenskommelse av följande innebörd. Såsom ersättning för frånträdet av arrendet skulle J. erhålla tillhoppa 48.665 kr, därav för flyttningskostnad 1.500 kr, för utförda förbättringsarbeten 1.555 kr, för kostnader vid sökande efter nytt arrendeobjekt, egen gård eller bostad 1.000 kr, för realisationsförlust å levande och döda inventarier 18.210 kr samt för "övriga kostnader för omställning till följd av arrendets upphörande" 26.400 kr. Under beskattningsåret utbetalades 21.000 kr. — PN beskattade endast beloppet 1.555 kr, som i sin helhet förutsattes ingå i den under 1960 uppburna ersättningen. — KR, där TI anförde besvär, ansåg beloppen 1.555 kr, 18.210 kr och 26.400 kr utgöra skattepliktiga intäkter och förklarade J. skattskyldig för dem i samma proportion som det uppburna beloppet i förhållande till den totala ersättningen enligt avtalet.

— Hos RR yrkade J. att inte beskattas för någon del av beloppen 18.210 kr och 26.400 kr.

RR yttrade: I samband med att J. frånträdde det i målet omförmälda arrendet tillträdde han ett nytt jordbruksarrende å annan ort. Såvitt handlingarna i målet utvisa medförde han dit alla sina levande och döda jordbruksinventarier. J. har icke visat eller gjort sannolikt, att det såsom ersättning för realisationsförlust å nämnda inventarier betecknade ersättningsbeloppet å 18.210 kr till någon del motsvaras av icke avdragsgilla kostnader eller av J. till följd av flyttningen åsamkad kapitalförlust eller det eljest må anses såsom för honom icke skattepliktig intäkt. J:s yrkande i denna del av målet kan förty icke vinna bifall. — Beträffande det såsom ersättning för kostnaderna för omställning i samband med arrendets upphörande betecknade beloppet å 26.400 kr får på grund av vad i målet förekommit antagas, att detsamma åtminstone delvis avsetts utgöra en av föreliggande särskilda omständigheter betingad ersättning av sådan art, att den icke kan anses hänförlig till någon förvärska. Den del av beloppet som i enlighet härmed icke kan anses utgöra för J. skattepliktig intäkt må uppskattas till hälften eller 13.200 kr. (RR:s utslag den 10/2 1965.)

Anpassningsersättning enligt vägrättskontrakt

Besvär av TI angående hemmansägaren N:s inkomsttaxering år 1962. — N. hade av vägförvaltningen i samband med byggande av motorvägen Malmö — Göteborg erhållit en efter vissa av väg- och

vattenbyggnadsstyrelsen angivna normer beräknad ersättning för upplåtelse av mark med vägrätt. Enligt dessa normer hade N. fått, utom ränta 681 kr, ersättning för upplåten åkermark 4.830 kr, för skada å växande gröda 1.120 kr samt i s.k. anpassningsersättning 520 kr. — PN beskattade räntan såsom inkomst av kapital och skadeersättningen såsom inkomst av jordbruksfastighet men ansåg däremot anpassningsersättningen utgöra sådan inkomst som jämlikt punkt 5 av anvisningarna till 21 § KL icke vore av skattepliktig natur.

Hos RR framhöll TI, att anpassningsersättningen avsåg att kompensera markägaren för under viss tid efter upplåtelsen kvarstående kostnader av avdragsgill natur, och därför utgjorde skattepliktig inkomst för N. — RR biföll TI:s yrkande att beloppet 520 kr måtte upptagas till beskattning, enär av vad i målet förekommit finge anses framgå, att beloppet utgjort beräknad ersättning för sådana kostnader som framdeles under viss tid kunde komma att åsamkas N. och som huvudsakligen vore avdragsgilla vid taxering, samt N. alltså finge anses skattskyldig för beloppet. (RR:s utslag den 11/2 1965.)

Byte av personbil i jordbruk

Besvär av TI angående hemmansägaren. J:s inkomsttaxering år 1957. — J. ägde hälften och hans två barn resten av en jordbruksfastighet om 50 har åker och 426 har skog. J., som bytt en personbil mot en mellanavgift av 9.500 kr, hade yrkat avdrag för byteskostnaden med 2.375 kr och för driftskostnader med

426 kr, allt motsvarande 25 % av hela kostnaden. — TN medgav avdrag med 500 kr för byteskostnaden och med yrkade 426 kr för driftkostnaderna. — Hos PN yrkade TI, att J. skulle vägras avdrag för byteskostnaden och medges avdrag för resekostnader med endast 400 kr. TI framhöll, att J. inte bedrev åkerbruk eller boskapsskötsel och att intäkterna från skogsbruket huvudsakligen utgjorde likvider för rotposter och ved. J. redovisade ingen inkomst från sin förvaltning av den del av fastigheten, som han inte ägde. — PN biföll TI:s talan. — KR medgav avdrag med 1.000 kr för byteskostnaden men gjorde ej ändring i övrigt. — RR fastställde dock PN:s beslut med följande motivering: J., som icke bedriver jordbruk, har i huvudsak grundat yrkandet om avdrag för bilbyteskostnad på sin befattning med det skogsbruk som bedrivs å den ifrågavarande, J. och hans barn gemensamt tillhöriga jordbruksfastigheten. Såvitt handlingarna i målet utvisa äro omständigheterna därvid emellertid icke sådana, att på grund därav J:s personbil till någon del kan anses såsom ett inventarium i det av honom bedrivna skogsbruket. Ej heller eljest har J. visat fog för nu förevarande avdragsyrkande. (RR:s utslag den 15/1 1965.)

Värdeminskning av byggnad som till övervägande delen använts för annat ändamål än bostäder

Besvär av TI angående direktören H:s inkomsttaxering åren 1958—1960. — H. ägde i Västerås en stenfastighet, uppförd år 1956, med ett taxeringsvärde av 5.135.000 kr, därav 4.750.000 kr bygg-

nadsvärde. Mer än 90 % av byggnaden användes för annat ändamål än bostäder. Vid beräkning av H:s inkomst av annan fastighet medgav KR avdrag för värdeminskning av byggnaden med 1 % av det taxerade byggnadsvärdet efter avdrag för inventarie- och maskinvärden. — Hos RR yrkade TI att avdraget måtte beräknas efter 0,75 %.

RR yttrade: I målet är upplyst, att byggnaden inrymmer — förutom sex bostadslägenheter — affärs-, praktik-, bank-, kontors- och lagerlokaler ävensom en biograflokal och garage. Utredningen i målet giver icke vid handen, att byggnaden är underkastad större värdeminskning än byggnad av gängse slag med bostäder samt kontors- och affärslokaler. Avdrag för värdeminskning bör därför för ifrågavarande beskattningsår icke medgivas efter förmånligare grund än TI yrkat eller med 0,75 % av det avskrivningsunderlag, som KR fastställt. (RR:s utslag den 27/1 1965; två ledamöter av RR ansåg det av KR medgivna avdraget skäligt.)

Anm.: Jämför RR:s utslag den 22/10 1964 ang. Fastighets-AB H. (Skattenytt 1965 sid. 167.)

Bidrag till kommunalt bolag: aktieägartillskott eller omkostnadsbidrag

Besvär av Västerviks Kraft AB angående inkomsttaxering år 1958. — Bolaget ägdes helt av Västerviks stad och bedrev förutom distribution av elkraft i staden även busstrafikrörelse. Eldistributionen gick med vinst medan busstrafikrörelsen gick med underskott. Staden hade därför sedan 1953 anvisat årliga bidrag för den

sistnämnda rörelsen. — PN beskattade det under 1957 utgivna bidraget, 25.000 kr, såsom inkomst av rörelse. — Bolaget uppgav hos KR, att bidraget avsett att täcka vid taxeringen icke avdragsgill avskrivning å det goodwillvärde, för vilket bolaget fått betala vid rörelsens övertagande. Bolaget yrkade undanröjande av beskattningen. — KR förklarade bidraget utgöra skattepliktig intäkt, då detsamma, såvitt visats, utgått till bolaget såsom bidrag till de ökade kostnader bolaget fått ikläda sig genom övertagandet av buss- trafikrörelsen. (En ledamot ansåg för sin del bidraget icke utgöra skattepliktig intäkt, enär detsamma med hänsyn till omständigheterna fick anses utgöra aktie- ägarettillskott för täckande av förlust å bolagets rörelse.) — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 27/1 1965.)

Anm.: Jämför RÅ 1961 not 282 ang. AB Umeforsen (Skattenytt 1961 sid. 275); samma utgång. Se även betänkandet angående koncernbidrag, SOU 1964: 29 sid. 85, av vilket framgår, att frågan hur ett bidrag eller tillskott från stat eller kommun till bolag som äges av staten eller av kommunen skall behandlas i beskattningshänseende hos mottagaren beror på omständigheterna i det enskilda fallet. I fall som det förevarande torde dock presumtionen i allmänhet vara för att bidraget är ett skattepliktigt omkostnadsbidrag. Här är inte fråga om sådant tillskott, varom talas i 142 § aktiebolagslagen, då aktiekapitalet till $\frac{2}{3}$ eller den mindre del som kan vara föreskriven i bolagsordningen gått förlorat.

Konstverk: varulager i rörelse eller ej?

Besvär av A. C. Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1958. — Bolaget, som

sedan slutet av 1800—talet bedrivit tillverkning och försäljning av slipsar, hade yrkat avdrag för förlust vid försäljning av konstföremål med 84.056 kr och för nedskrivning av konstföremålens värde med 77.412 kr.

RR medgav avdragen och yttrade: Bolaget har alltsedan början av 1940—talet innehaft ett genom inköp förvärvat förråd av sådana föremål som bruka utgöra lager inom konst- och antikvitetshandeln. Förrådet har undan för undan ökat, så att dess anskaffningsvärde vid slutet av år 1954 uppgick, bortsett från tidigare eventuella försäljningar till över 1.400.000 kr. Till stöd för sitt påstående, att detta förråd anskaffats i syfte att därmed idka yrkesmässig försäljning, har bolaget framhållit bl.a följande. Med hänsyn till förrådets omfattning kunde detta icke antagas ha utgjorts av inventarier i den av bolaget i övrigt bedrivna rörelsen. Bolaget hade år 1948 föranstaltat om bildandet av ett särskilt bolag för handhavandet av försäljningen av föremålen samt hade jämväl åt andra såväl svenska som utländska konst- och antikvitetshandlare uppdragit att söka försälja en del av föremålen. Inom bolagets egna lokaler hade alltsedan 1940-talet anordningar varit vidtagna för att underlätta försäljningen av föremålen. Dessa hade årligen inventerats och bokförts enligt samma principer som bolagets lager av textilvaror. Åtskilliga personer hade i avgivna intyg meddelat, att bolagets förutvarande huvudaktieägare och verkställande direktör för dem uppgivit att han under 1940-talet börjat idka handel med konst. — Väl har bolagets försäljning av ifrågavarande slags föremål till och med år 1957 varit av förhållandevis mycket begränsad omfattning.

Anledningen härtill kan dock antagas ha varit att bolaget icke lyckats erhålla sådana priser som tillnärmelsevis motsvarat inköpskostnaderna, vilket bestyrkes därav att de försäljningar som likväl skett regelmässigt varit för bolaget förlustbringande. Sedermera ha dock försäljningarna avsevärt ökat, så att de under åren 1958 — 1962 uppgått till sammanlagt nära 600.000 kr, därvid försäljningspriserna i stort sett täckt inköpskostnaderna. — Därest försäljningarna genomgående varit för bolaget inkomstbringande, torde vid ovan eljest angivna förhållanden bolagets påstående att försäljningarna utgjort led i den av bolaget bedrivna rörelsen utan tvekan ha vid taxeringen godtagits. I nu förevarande fall har icke någon omständighet förebragts som skälig bör föranleda till ett annat bedömande. Enär på grund härav och vad TI hos KR anfört bolaget får anses berättigat till avdrag för beloppen 84.056 kr och 77.412 kr, prövar RR rättvist att med ändring av KR:s utslag etc. (RR:s utslag den 9/2 1965.)

Avsättning till garantifond

Besvär av TI angående P. Aktiebolags inkomsttaxering år 1958. — Bolaget, som tillverkade bland annat flyginstrument och pumpar för försvaret och industrien och som såsom säkerhet för under år 1957 åtaga garantiförpliktelser i bokslutet avsatt 78.400 kr till en garantifond (10 % resp. 5 % av omsättningen å olika tillverkningar), yrkade avdrag för avsättningen med 28.800 kr, motsvarande det belopp, varmed avsättningen översköt vid beskattningsårets ingång i garantifonden redan reserverat belopp. — Bolaget an-

sågs icke ha styrkt sig berättigat till avdrag för avsättning till garantifond för täckande av utgifter, som bolaget under följande räkenskapsår komme att få vidkännas på grund av sina ingångna förpliktelser, med högre belopp än bolaget vid beskattningsårets ingång för sådant ändamål avsatt. Avdrag vägrades alltså för beloppet 28.800 kr. (RR:s utslag den 11/2 1965.)

Anm.: Jämför t.ex. Skattenytt 1961 sid 363.

Enfamiljsvilla — använd i rörelsen eller ej?

Besvär av H-affärerna AB angående inkomsttaxering år 1959. — Bolagets direktörer G. A. H. och M. H. innehade tillsammans med sina barn samtliga aktier i bolaget, som ägde två villafastigheter i Ö. stad. Båda fastigheterna var inredda till bostad åt en familj och hade av bolaget upplåtits till bostäder åt de båda direktörerna. M. H. hade år 1937 köpt den av honom bebodda fastigheten, varefter han den 1/5 1950 sålt densamma till bolaget. Samma dag hade bolaget förvärvat den andra fastigheten.

MKPN ansåg, att fastigheterna inte använts i bolagets rörelse, eftersom de inte kunde betraktas såsom upplåtna till direktörerna H. i deras egenskap av personal. Vid beräkningen av bolagets inkomst av annan fastighet hade PN, som ansett att fastigheterna lämnat varken nettointäkt eller underskott, tillämpat 24 § 2 mom. och 25 § 3 mom. KL, d. v. s. schablonmetoden. Vid beräkning av bolagets inkomst av rörelse hade bolaget tillgodoförts bl. a. avdrag med tillhopa 16.000 kr, avseende summan av de bo-

stadsvärden som MKPN uppskattat för direktörerna H. under 14 månader.

Hos KR yrkade bolaget, att fastigheterna skulle förklaras ha använts i rörelsen och att bolaget därför vid rörelseinkomstens beräkning borde få avdrag för fastigheternas driftkostnader med sammanlagt 23.356 kr samt procentavdrag vid taxeringen för kommunal inkomstskatt med tillhopa 5.833 kr. Om yrkandet inte kunde bifallas, yrkade bolaget att det medgivna avdraget å 16.000 kr måtte höjas med 5.000 kr med hänsyn till att bostadsvärdena för ifrågakvarande tid av 14 månader enligt de grunder som tillämpades av PN i länet utgjorde 21.000 kr. — KR, som i likhet med MKPN ansåg att fastigheterna på grund av de i målet upplýsta omständigheterna fick anses upplåtna till direktörerna H. i deras egenskap av aktieägare i bolaget och inte i deras egenskap av tjänstemän, men däremot i motsats till MKPN att det hos direktörerna beskattade bostadsvärdet inte utgjorde driftkostnad i bolagets rörelse, lämnade bolagets besvär utan bifall.

RR yttrade: Såvitt handlingarna i målet utvisa, har upplåtandet av bostäder i de ifrågakvarande villafastigheterna åt direktörerna H. icke sådan betydelse för bolagets rörelse, att bostadsupplåtelseerna på grund därav kunna anses ha skett till dem i egenskap av i rörelsen anställda. Vid sådant förhållande äro bestämmelserna i punkt 1 andra stycket första meningen anvisningarna till 24 § KL icke i förevarande fall tillämpliga. Ej heller eljest har förebragts någon omständighet på grund varav fastigheterna kunna anses använda i rörelsen. — Emellertid måste värdet av bostadsupplåtelseerna anses utgöra en löneförmån för direktörerna H i deras tjänst hos bolaget. Bolaget

är förty berättigat till avdrag för motsvarande värde såsom driftkostnad. På grund av vad sålunda anförts och då bostadsförmånernas sammanlagda värde må beräknas till 21.000 kr — nedsattes taxeringarna med 5.000 kr. (RR:s utslag den 27/1 1965.)

Anm.: Jämför tidigare rättsfall, RA 1958 not. 2016 och 1962 not. 1278 (Skattenytt 1959 sid. 81 och 1963 sid. 80), samt angående frågeställningarna i ämnet Bylin i Skattenytt 1962 sid. 340 och 1963 sid. 40 samt K. G. A. Sandström i Skattenytt 1964 sid. 429—452. Av förarbetena torde framgå, att beträffande bostadsfastigheter tillhöriga företagen det i första hand är byggnader för arbetare och annan personal som anses använda i rörelsen.

Riksdagsmans avgift till riksdagsgrupps kanslikostnader

Besvär av riksdagsmannen S. angående inkomsttaxering år 1961. — S. hade enligt stadgarna för den riksdagsgrupp som han genom sitt parti tillhörde att årligen erlägga en avgift såsom bidrag till kanslikostnaderna. Avgiften, vars storlek bestämdes av gruppen, utgjorde ersättning till partiets riksorganisationer för arbete, som organisationens kansli utförde till hjälp åt riksdagsledamöterna i deras verksamhet i riksdagen, såsom utskrivning av t. ex. motioner, interpellationer, reservationer och anföranden. Även kansliets olika experter stod till medlemmarnas förfogande. Av praktiska skäl fastställdes avgiften till lika belopp för samtliga medlemmar i gruppen. — RR förklarade ifrågakvarande avgift utgöra ersättning för biträde med utföran-

de av göromål avseende S:s riksdagsmannauppsdrag, samt avgiften vid sådant förhållande och med hänsyn till omständigheterna i övrigt vara att anse som kostnad för fullgörande av riksdagsmannauppsdraget, för vilken kostnad avdrag må åtnjutas. (RR:s utslag den 2/2 1965.)

Fråga om skattskyldighet här i riket eller ej

A. Besvär av TI och Karlskrona stad angående ingenjören G:s inkomsttaxering åren 1957 och 1958. — B., som var anställd vid Karlskrona Örlogsvarv, hade varit förordnad såsom kontrollant vid fartysbyggnad i Nederländerna. I anledning därav vistades han jämte sin familj där under tiden den 1/7 1955—den 1/9 1957, alltså c:a två och ett halvt år. Samtidigt hade han sin bostad i Karlskrona utthyrd. B. blev inte beskattad i Nederländerna för den oavkortade lön jämte traktamentsersättning, som han uppbar från marinförvaltningen. — PN, som ansett att B. med hänsyn till omständigheterna inte upphört att vara bosatt i Sverige under ifrågavarande tid, beskattade lönen och ersättningen. — KR fann emellertid omständigheterna utvisa att B. inte varit här i riket bosatt och undanröjde därför beskattningen. — RR (tre ledamöter) : ej ändring. (RR:s utslag den 13/1 1965; två ledamöter var skiljaktiga och yttrade: B. har visserligen uppehållit sig i Nederländerna under en sammanhängande tid av omkring två och ett halvt år. Emellertid har vistelsen i nämnda land föranletts av tjänstgöringsuppgifter för svenska staten, hos vilken B. är anställd, och han har av svenska staten under hela tiden åt-

njutit avlöning och traktamente. På grund härav måste B. trots den långa tid han vistats utomlands, anses ha bibehållit sitt bo och hemvist i Sverige. Vi pröva därför rättvist att, med upphävande av KR:s utslag, fastställa PN:s beskattningsåtgärder.)

Anm.: Utgången i detta mål synes innebära ett frångående av den restriktiviteten vid bedömningen av frågan om skattefrihet under utlandsvistelse beträffande personer anställda hos svensk statlig myndighet som kommit till uttryck i åtskilliga utslag under senare år och som inneburit att en c:a ettårig utlandsvistelse inte varit tillräcklig för sådan befrielse; jämför t. ex. RÅ 1959 ref. 20 (Skattenytt 1960 sid 39) och de utslag som omnämnts i Skattenytt 1964 sid 545. Två ledamöter av RR var dock som synes skiljaktiga. Nya regler kan väntas bli framlagda på grund av dubbelbeskattningssakkunnigas i december 1962 avgivna betänkande, SOU 1962: 59.

B. Besvär av TI angående fru C:s inkomst- och förmögenhetstaxering åren 1960 och 1961. — Fru C., som med en dotter och son bott i en våning i Stockholm, uttog för sig och dottern, som var sjuklig, flyttningsbetyg till utlandet i november 1959, då de flyttade till Schweiz. De skatteskrevs där från och med den 1/12 1959. Av olika skäl återvände de till Sverige och bodde under tiden den 27/1 — den 24/3 1960 i ett rum i den gamla våningen som tillsammans med vissa möbler överlätits till sonen — PN fann fru C. ha bibehållit sitt egentliga bo och hemvist i Sverige och beskattade henne här för inkomst och förmögenhet. — KR un-

danröjde taxeringarna, då omständigheterna givit vid handen, att fru C. i november 1959 avflyttat ur riket och där- efter bosatt sig i Schweiz. — Hos RR anförde TI, att fru C:s vistelse i Schweiz enligt hennes egen uppgift föranletts av hälsoskäl och att hon fått rätt att disponera ett rum i stockholmsvåningen, där hon tydligen vistades omkring två månader årligen.

RR yttrade beträffande förmögenhets- taxeringen år 1960: Vad som förekommit i målen får visserligen anses giva vid handen, att fru C. avflyttat ur riket och bosatt sig i Schweiz. Av handlingarna framgår emellertid tillika, att hon inflyttat i en i Lausanne förhyrd bostad i början av december 1959 och att en del bo- hag då anlant dit från Sverige men att hon vistats i Stockholm under tiden den 27 januari — den 24 mars 1960 och att återstående bohag anlant först efter års- skiftet 1959/1960. Enär med hänsyn här- till avflyttningen från Sverige icke kan anses ha slutförts förrän efter utgången av år 1959, har fru C. varit att betrakta som bosatt här i riket vid 1959 års utgång och således här skattskyldig för förmö- genhet. — Beträffande inkomst- och förmögenhetstaxering år 1961 yttrade RR: Av handlingarna i målen får anses framgå, att fru C. avflyttat ur riket och bosatt sig i Schweiz samt att flyttningen påbörjats i slutet av år 1959 men icke slutförts förrän vid månadsskiftet mars— april 1960. På grund härav finner RR skäligt faställa KR:s utslag, i vad angår taxeringen till statligt förmögenhetsskatt. Enär emellertid ytterligare utredning er- fordras angående vilka inkomster som fru C. uppburit under den tid då hon va- rit bosatt här i riket, prövar RR rättvist

att, med undanröjande av KR:s och PN:s beslut rörande inkomsttaxeringen visa må- let åter till PN för ny behandling i denna del. (RR:s utslag den 2/2 1965.)

Förmögenhetstaxering: äganderättens övergång vid fastighetsöverlåtelse

Besvär av J. angående förmögenhets- taxering år 1956. — J. hade genom ett köpekontrakt av den 15/11 1955 sålt sin fastighet för 123.000 kr. I handpenning erlades samma dag 10.000 kr. Återstoden skulle erläggas å tillträdesdagen den 14/3 1956. J. deklarerade år 1956 som förmö- genhet fastighetens taxeringsvärde, 62.600 kr, och upplyste att vid förmögen- hetsberäkningen hänsyn tagits till hand- penningen å 10.000 kr. — PN förmögen- hetsbeskattade inte fastighetens taxe- ringsvärde utan upptog istället som för- mögenhet J:s fordran å ogulden köpe- skilling, 113.000 kr. — KR, som inte gjorde någon ändring häri, yttrade: I kö- pekontraktet avseende fastigheten har icke angivits någon tidpunkt för ägande- rättens övergång. Äganderätten till fas- tigheten får därför anses ha övergått den 15/11 1955, då köpekontraktet utfärda- des. Vid sådant förhållande hade J. vid förmögenhetsberäkningen bort upptaga i stället för fastighetens taxeringsvärde sin fordran å ogulden köpeskilling, 113.000 kr. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 10/2 1965.)

Anm.: Se artikel av Ljungberg angående några civil- och skatterättsliga syn- punkter på fastighetsköp, Svensk Skatte- tidning 1964 sid. 162 ff.